

غفلت ۳۳ :

غفلت زدایی :

۶- تفکر (قسمت اول)

امیرالمؤمنین علی علیه السلام فرموده‌اند:

«الْفِكْرُ رُشْدٌ، الْعَقْلُ فُقْدٌ -

فکر و تأمل کردن در کارها سبب یافتن راه حق است، و غفلت و تأمل نکردن موجب نیافتن حق.»

(غررالحکم ترجمه شیخ الاسلامی ج ۲ ص ۱۱۵۸)

خداوند در قرآن دلیل بیان آیات و نشانه‌ها را تفکر در آن‌ها بیان می‌کند.

«يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ -

این چنین خداوند آیات را برای شما روشن می‌سازد، شاید اندیشه کنید!

(بقره/۲۱۹ و ۲۶۶)

همچنین می‌فرماید:

او کسی است که زمین را گسترده؛ و در آن کوه‌ها و نه‌رهای قرار داد؛ و در آن از تمام میوه‌ها دو جفت آفرید؛ (پرده سیاه) شب را بر روز می‌پوشاند؛

از نشانه‌های او این‌که همسرانی از جنس خودتان برای شما آفرید تا در کنار آنان آرامش یابید، و در میان‌تان مودت و رحمت قرار داد؛

خداوند ارواح را به هنگام مرگ قبض می‌کند، و ارواحی را که نمرده‌اند نیز به هنگام خواب می‌گیرد؛ سپس ارواح کسانی که فرمان مرگ‌شان را صادر کرده نگه می‌دارد و

ارواح دیگری را (که باید زنده بمانند) بازمی‌گرداند تا سرآمدی معین؛

آن‌چه در آسمان‌ها و آن‌چه در زمین است همه را از سوی خودش مسخر شما ساخته؛

«إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ -

در این (ها) نشانه‌هایی است برای گروهی که تفکر می‌کنند!»

(رعد/۳، نحل/۱۱ و ۶۹، روم/۲۱، زمر/۴۲، جاثیه/۱۳ و شبیه آن یونس/۲۴)

اگر کسی اهل تفکر باشد از کوچک‌ترین نشانه‌ها به حقیقت می‌رسد. به همین دلیل هم خدا از مثال زدن به نشانه‌ها حتی اگر به نظر ما بی‌اهمیت باشند ابایی ندارد. می‌فرماید:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةٌ فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَ يَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَ مَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ

خداوند از این که (به موجودات ظاهراً کوچکی مانند) پشه، و حتی کمتر از آن، مثال بزند شرم نمی‌کند. (در این میان) آنان که ایمان آورده‌اند، می‌دانند که آن، حقیقتی است از طرف پروردگارشان؛ و اما آن‌ها که راه کفر را پیموده‌اند، (این موضوع را بهانه کرده) می‌گویند: «منظور خداوند از این مثل چه بوده است؟!» (آری)، خدا جمع زیادی را با آن گمراه، و گروه بسیاری را هدایت می‌کند؛ ولی تنها فاسقان را با آن گمراه می‌سازد! (بقره/۲۶)

امام صادق علیه‌السلام نیز با اشاره به این آیات فرمود:

«تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ -

یک ساعت تفکر از یک سال عبادت بهتر است.»

(مستدرک الوسائل ج ۱۱ ص ۱۸۳)

پیامبر اکرم صلی‌الله‌وعلیه‌وآله‌وسلم فرمود:

تفکر ساعة خیر من عبادة سبعین سنة

ریاض السالکین ج ۳ ص ۷۰

«یک ساعت تفکر بهتر از هفتاد سال عبادت است.»

در برخی نقل‌ها آمده است: بهتر از شصت سال
مفاتیح الغیب: ص ۳۰۲ و ۶۵۲، مجمع البحرین: ج ۳ ص ۴۴۴، و...